Uosialapis klevas (Acer negundo L.)

Paplitimo teritorijos

Uosialapis klevas kilęs iš Šiaurės Amerikos. Europoje ir Lietuvoje jis buvo introdukuotas kaip dekoratyvinis medis apie 1930 m., o sulaukėję egzemplioriai užfiksuoti 1963 m. Dabartiniu metu jis paplitęs beveik visoje šalies teritorijoje ir sustabdyti plitimą labai sudėtinga. Rūšis pernelyg gausi ir dažna, yra susidaręs labai gausus sėklų bankas dirvožemyje. Neretai sėklų į miškus patenka su neteisėtai atsikratomomis sodų ir daržų atliekomis, ypač su rudenį sugrėbtais lapais. Dažniausiai aptinkamas upių pakrantėse, apleistose teritorijose, parkuose ir miesto želdynuose.

Augimo sąlygos

Šis medis nereiklus dirvožemiui ir gali augti įvairiomis sąlygomis. Geriausiai auga saulėtose vietose, tačiau pakenčia ir pavėsį. Greitai auga bei lengvai prisitaiko prie miesto aplinkos. Jis atsparus oro taršai, sausroms ir laikiniems užliejimams.

Panaudojimas

Dažniausiai sodinamas želdynuose ir naudojamas miestų apželdinimui. Dėl spartaus augimo tinka teritorijų apželdinimui ir apsauginių želdinių formavimui. Medis taip pat gali būti naudojamas kaip vėjo užtvara.

Vaisiai

Uosialapio klevo vaisiai – sparnavaisiai, sudaryti iš dviejų susijungusių dalių. Subrendę jie lengvai išnešiojami vėjo ir taip padeda medžiui plisti. Vienas medis gali subrandinti labai daug sėklų, todėl ši rūšis greitai užima naujas teritorijas.

1 pav. Uosialapio klevo sparniavaisiai. https://www.mkds.lt/uosialapis-klevas

Išskirtinumai

Skirtingai nei dauguma klevų, uosialapis klevas turi sudėtinius lapus, panašius į uosio. Jis auga labai greitai ir laikomas viena sparčiausiai plintančių introdukuotų medžių rūšių Lietuvoje. Medis gali pasiekti 10-20 metrų aukštį, o jo laja dažniausiai būna plati ir netaisyklingos formos. Uosialapių klevų žiedadulkės žmonėms gali sukelti alergiją.

Poveikis aplinkai

Nors uosialapis klevas turi dekoratyvinę vertę, dėl spartaus plitimo jis gali išstumti vietines augalų rūšis. Tankūs šio medžio sąžalynai mažina biologinę įvairovę ir keičia natūralias ekosistemas. Dėl šios priežasties, kai kuriose šalyse, jo plitimas yra kontroliuojamas.
Medžių naikinimas iškertant nėra veiksmingas, nes uosialapiai klevai sparčiai atželia ir išaugina daug atžalų. Patikimiausias naikinimo būdas su cheminėmis priemonėmis.

2 pav. Uosialapis klevas.

https://www.medeinos.lt/augalu-katalogas/k/uosialapis-klevas-aurea-acer-negundo/

Naudoti informaciniai šaltiniai:

Lietuvos invazinių rūšių informacine sistema: https://inva.biip.lt/,

Medžių enciklopedija. https://www.medeinos.lt

Kuršių nerijos nacionalinio parko direkcija. Uosialapis klevas.

https://nerija.lrv.lt/lt/apie-nacionalini-parka/gamta-1/augalija/invaziniai-augalai/uosialapis-klevas/

Darbą atliko: Paulina Kasiukevičiūtė, 8b, 2026-06-01